

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

Sūria wa-Falastin wa-garbi 'Arabistān ābidāt-i-atīgasy

Cemal Paşa

Berlin, 1918

Tafel 29. Tortosa (Ṭarṭûs). Kirche aus der Kreuzritterzeit

لوحة ٢٩ - تورتوزا (طرطوس). اهل صليب دورندن قلله كليسا.

تورتوزا، اسكى فينكه شهرى اولان و آرادوس (آرواد) آطه سنك قارشيسنده بولنان - كه بوده بر فينكه بلده سى ايدى - (آنتارادوس) ك قرون وسطاده قبول ايدلمش اولان ناميدر. وقتله (حصص) ك ليماني اولمغله حائر اهميت اولمش اولان بو شهر ك بوكونكى خرابه لرى اونك اهل صليب دورنده كى شكل وحالى حقتده شايان حيرت بر فكر ويرمكده در: جسيم طاش كتله لرندن مركب قوتلى سورلر، درين خندقلر، سيورى كمرلى قولر، غوتيك طرزنده رواق بقاياسى حاوى بر ايچ قلعه، وعلى الخصوص اهل صليب دورندن قلله كوزل بر كليسا (تورتوزا) نك جالب دقت اولان آتاريدر. بوكون جامعه تحويل اولنوب طرزجديده كوچوك بر مناره يى حاوى اولان بو كليسا ٤٠ متر و طول و ٢٨ متر و عرضنده در. وقتله Notre-Dame de Tortose ناميله حضرت مريمه اتخاف اولنمش ايدى؛ اوزمانلر حائر شهرت بر زيارتگاه ايدى. كليسا چاتيسنك اشكال خارجيه سى غيب اولمش ايسه ده داخلى او قدر مكملمدر كه غوتيك ادوار ابتدائيه سنه عائد اولمق اوزره سوريه نك اك اني محافظه اولنمش بر كليساسى عد اولنه بيلور. مركب اولدينى اوج معبر، قوره تته مشابه بر نظامده غايت موزون ايكي صره ستون ايله تشكيل ايدلمشدر. كرك شرق جهه سنده (لوحة ٢٩، صول طرفده) و كرك غرب نهايتنده سيورى كمرلى پنجره لر بولنمقده در. بو پنجره لر يان طرفلرى درت گوشه قوله لر شكلنده اولان و بوكون يالكر چاتى يه قدر يوكسلن (آبسيد) ك داخلنه ضيا ويرمكده درلر. طاوان ايسه كتدجكه طارلاشهرق امتداد اتمكده بولنان بر بشيك طونوسى شكلنده ايدى. مراجعت، Van Berchem et E. Fatio, Voyage en Syrie, 1914, Le Caire. Vol. II, 1. Pl. 70—73 et vol. I, 2, p. 320 ff.

(تورتوزا)، طرابلس قونتلقرينه عائد ايدى. بوشهر مستحكم حكمدارلرى شدتلى حربلر نتيجه سنده بر قاچ دفعه تبدل ايتمشدر. سلطان صلاح الدين ١١٨٨ سنه ميلاديه سنده بوراسنى تماماً فتح ايدمه سدى ايسه ده ١٢٥٧ (هجرتك ٦٥٥) سنه سنده محمد السلطانك يداشغالنده بولدى. سلطان مشار الهيك بو كليسانى ايلك دفعه اوله رق جامعه تحويل ايتمش اولدينى كليسا داخلنده موجود بر كتابه ايله مؤيددر. بوندن صكره (تورتوزا) تكرار خرسنيانلرك اله كچمشدر كه ١٢٩١ سنه سنده اهل صليبك سوريه ده اك صوك ترك ايلدكلرى موقع بوراسيدر. لوحه مزك صاغ طرفى كليسانك داخلنى كوسترر. بو شكلك صول قسمنده بر ستونه مستند اولمق اوزره بر نوع كرسينك طاشدن اولان قسم تحتاييسى كورولمكده در كه بوكا آرقه طرفده كائن بر طاش مرديون ايله چيقيلور ايدى.

Tafel 29. **Tortosa (Tartûs)**. Kirche aus der Kreuzritterzeit. Aufnahme von Dr. K. Wulzinger.

Tortosa ist der im Mittelalter aufgekommene Name für die altphönikische Stadt Antaradus, gegenüber der Insel Aradus (Aruād), die ebenfalls eine phönikische Stadt trug. Die heutigen Ruinen der Stadt, die als Hafen für Homs wichtig war, geben ein wundervolles Bild aus den Tagen der Kreuzritter: starke Stadtmauern, aus gewaltigen Blöcken errichtet, tiefe Gräben, spitzbogige Tore, eine innere Burg mit Resten hoher gotischer Hallen, vor allem aber die Schönheit der Kreuzfahrerkirche machen Tortosa dem Besucher zu einer unvergleichlichen Erinnerung. Die jetzt als Moschee benutzte und mit einem modernen kleinen Minaret versehene Kirche ist 40 m lang, 28 m breit. Sie war der Jungfrau Maria geweiht (Notre-Dame de Tortose) und einst ein berühmter Wallfahrtsort. Die Kirche hat ihre äußeren Dachformen verloren, aber das Innere ist noch so vollständig, daß sie als der besterhaltene frühgotische Kirchenbau Syriens gelten kann. Ihre drei Schiffe werden durch zwei Reihen schlanker korinthisierender Pfeiler gebildet; wie an der Ostfront (Taf. 29 links), so finden sich auch am Westende in den drei Apsiden spitzbogige Fenster; die seitlichen sind nach außen als zwei viereckige Türme ausgebildet, die heute nur bis zum Dach reichen. Die Decke war als spitz zulaufendes Tonnengewölbe gebildet. Vgl. van Berchem und E. Fatio, Voyage en Syrie (Mémoires publiés par les membres de l'Institut français d'archéologie orientale) 1914 Cairo, Bd. II 1, Taf. 70—73, und Bd. I 2, S. 320 ff.

Tortosa gehörte den Grafen von Tripolis; die starke Stadt wechselte wiederholt in heftigen Kämpfen ihre Herren. Sultan Saladin konnte sie 1188 nicht ganz erobern, aber 1257 (655 d. H.) war sie im Besitz von Mohammed es Sultân, der nach einer Inschrift in der Kirche diese zum ersten Male in eine Moschee verwandelte. Hierauf kam Tortosa wieder in christlichen Besitz und war 1291 der letzte Ort Syriens, den die Kreuzritter verließen.

Tafel 29 rechts zeigt einen Blick in das Innere der Kirche; man bemerkt links an einem Pfeiler den steinernen Unterbau einer Art von Kanzel, die von einer rückwärts liegenden Steintreppe aus zugänglich war.

